

Po absolvování 9 let* povinné školní docházky navazuje vzdělávání v ČR střední školou (SŠ). Hlavní rozdělení SŠ je na **obory s výučním listem a maturitní obory**.

Výuční list je osvědčení vystavené na závěr 3letého učebního oboru po složení závěrečných zkoušek – ty mají teoretickou a praktickou část.

Obory s výučním listem připravují absolventy na konkrétní řemesla (např. truhlář, kadeřník, kuchař–číšník). Toto vzdělání trvá obvykle **3 roky** a opravňuje absolventy k výkonu dané profese; v některých případech také k založení živnosti a podnikání v daném oboru. Výuka zahrnuje odborný výcvik (praxi) a typicky se střídá 1 týden praxe na pracovišti a 1 týden teoretické výuky ve škole. Tyto obory nabízejí **střední odborná učiliště (SOU)**.

Maturita je série státních zkoušek, jejichž úspěšným absolvováním je zakončeno střední vzdělání a **umožňuje další studium na jakékoli vysoké škole (VŠ) nebo vyšší odborné škole (VOŠ)**. Povinnou součástí zkoušek je vždy zkouška z českého jazyka a literatury, jednoho cizího jazyka a alespoň dvou dalších předmětů.

Maturitní vzdělání trvá obvykle **4 roky**. Dělí se na **všeobecné** – to nabízejí **gymnázia** – a na **střední odborné** – to nabízejí **střední odborné školy (SOŠ)**. Zatímco gymnázia jsou spíše obecnou přípravou na VŠ studium, SOŠ se už od začátku specializují a připravují studenty na práci nebo návazné VŠ/VOŠ studium v konkrétních oborech (s maturitou z gymnázia i ze SOŠ je ale možné hlásit se na jakýkoli VŠ obor). Druhů SOŠ je celá řada, např. zdravotnické školy, obchodní akademie, průmyslové a technické školy atd.

Maturitu je možné získat i po absolvování oboru zakončeného výučním listem. Slouží k tomu tzv. **nástavbové studium** – typicky 2 roky trvající navazující studium (např. obor podnikání) na učilišti.

* víceletá gymnázia a konzervatoře – Některé střední školy začínají už dříve v průběhu plnění 9 let povinné školní docházky (viz list ZŠ). Například 8letá gymnázia (po 5. třídě ZŠ) nebo 6letá gymnázia (po 7. třídě ZŠ). Podobně fungují také konzervatoře – umělecké školy, kde se studuje zejména hudba a tanec.

V rámci přijímacího řízení na maturitní obory se v 1. kole skládají jednotné **přijímací zkoušky**.

Informace o dostupných oborech najdete na specializovaných portálech a na webech jednotlivých škol (viz odkazy níže). Všechny vzdělávací obory mají svůj unikátní kód (například: *Obchodní akademie 63-41-M/02*). Kód je důležitý při výběru oboru a vyplňování **přihlášky**. Podle písmene v kódu snadno poznáte, o jaký typ vzdělání jde.

- * H – střední vzdělání s výučním listem (střední odborná učiliště - SOU).
- * L – úplné střední odborné vzdělání s maturitou – podobně jako u učebních oborů H studenti absolvují teoretickou výuku i odborný výcvik; studium je ale ukončeno maturitou.
- * K – všeobecné střední vzdělání s maturitou (gymnázia).
- * M – střední odborné školy (SOŠ) – odborné vzdělání s maturitou.

! Obory typu E jsou také obory s výučním listem, jde ale o nižší střední vzdělání = nižší kvalifikace a po jejich dokončení si nelze udělat nástavbu s maturitou. Obvykle trvají 2 nebo 3 roky a jsou určeny především uchazečům např. s mentální retardací nebo závažnými poruchami učení. Tyto obory proto důrazně nedoporučujeme mladým lidem, jejichž jediným handicapem je, že zatím neumějí dobře česky.

! Jedna škola může nabízet i více typů vzdělání (např. jak obory maturitní, tak i s výučním listem), a to i s podobným zaměřením.

UŽITEČNÉ ODKAZY:

- 📄 Schéma stupňů vzdělání na webu META: <https://meta-ops.eu/cizinci-rodice-deti/jak-vam-muzeme-pomoc/>
- 📄 Portál Infoabsolvent: www.infoabsolvent.cz
- 📄 Portál <https://www.atlasskolstvi.cz/>

După absolvirea a 9 ani * de frecvență școlară obligatorie, educația în Republica Cehă este urmată de o școală medie (SŠ). Școlile se împart după domeniul de studii **cu certificat de absolvire sau cu diplomă de bacalaureat**.

Certificatul de absolvire este un document eliberat la absolvirea unui domeniu de studiu de 3 ani, după promovarea examenelor finale - acestea au partea teoretică și practică.

Studiile cu certificat de absolvire pregătesc absolvenții pentru meserii (ex. coafor, bucătar-ospătar). Acestea durează de obicei **3 ani** și permit absolvenților să practice profesia; în unele cazuri și să obțină licență de antreprenor. Studiile includ formarea profesională (practică) și, de obicei, alternează 1 săptămână de practică la locul de muncă și 1 săptămână teoretică la școală. Aceste studii sunt **oferite de școlile medii profesionale (SOU)**.

Bacalaureatul e o serie de examene de stat. Promovarea lui încheie studiile medii și **permite studiile superioare ulterioare la orice universitate (VŠ) sau școală profesională superioară (VOŠ)**. O parte obligatorie a examenelor este întotdeauna un examen de limbă și literatură cehă, o limbă străină și cel puțin alte două discipline.

Studiile de bacalaureat durează de obicei **4 ani**. Acestea sunt împărțite **în generale** - oferite de **gimnazii** - și **medii profesionale** - oferite de **școlile medii profesionale (SOŠ)**. În timp ce gimnaziile oferă mai degrabă o pregătire generală pentru VŠ, SOŠ oferă studii specializate și pregătesc studenții pentru muncă sau studii ulterioare la VŠ/VOŠ în domeniul dat (cu diploma de bacalaureat, atât din gimnaziu cât și din SOŠ, se poate aplica pentru orice domeniu de studiu VŠ). Există multe tipuri de SOŠ, cum ar fi școli de medicină, industriale și tehnice, academii de afaceri etc.

Bacalaureatul poate fi susținut și după absolvirea unui domeniu încheiat cu certificat de absolvire. Este vorba de așa-numitul **studiu de extensie** - de obicei 2 ani de studii (de ex., domeniul de afaceri) la școala profesională.

* gimnaziile și conservatoarele multianuale - Unele școli medii încep deja pe parcursul celor 9 ani de frecvență obligatorie (viz ZŠ). De ex., gimnaziul de 8 ani (după clasa a 5-a ZŠ) sau gimnaziul de 6 ani (după clasa a 7-a ZŠ). Similar funcționează și conservatoarele - școlile de artă, unde se studiază mai ales muzica și dansul.

În procesul de admitere la domeniile cu bacalaureat, în 1 tur se promovează [examene unice de admitere](#).

Pe portalurile specializate și pe site-urile școlilor (vezi linkurile de mai jos) puteți găsi informații despre domeniile existente. Toate domeniile de studii au un cod unic (de ex.: Academia de afaceri 63-41-M/02). Codul este important atunci când alegeți domeniul și completați [formularul de înscriere](#). Conform literei din cod veți afla cu ușurință despre ce tip de educație este vorba.

- * H – studii medii cu certificat de absolvire (școală medie profesională - SOU).
- * L – studii medii profesionale complete cu diplomă de bacalaureat - la fel ca și domeniul H, se studiază partea teoretică și formarea profesională; însă, studiul este finalizat cu diplomă de bacalaureat.
- * K – studii medii generale cu bacalaureat (gimnaziu).
- * M – școli medii profesionale (SOŠ) - studii profesionale cu bacalaureat.

! Domeniile de tip E sunt la fel cu certificat de absolvire, dar este vorba de un nivel mai jos de învățământ = calificare mai joasă și după finalizarea lor nu se pot face studii de extensie cu diplomă de bacalaureat. Durează de obicei 2 sau 3 ani și sunt destinate în primul rând solicitanților cu retard mintal sau dizabilități grave de învățare. Prin urmare, nu recomandăm insistent aceste domenii tinerilor, al căror singur handicap este că încă nu vorbesc bine cehă.

O școală poate oferi mai multe tipuri de studii (de exemplu, cu bacalaureat, sau cu certificat absolvire), ambele într-un domeniu similar.

LINKURI UTILE:

- 📄 Schema nivelurilor de educație pe site-ul META: <https://meta-ops.eu/cizinci-rodice-deti/jak-vam-muzeme-pomoc/>
- 📄 Portalul Infoabsolvent: www.infoabsolvent.cz
- 📄 Portalul <https://www.atlasskolstvi.cz/>